

Türkiye Hükümeti ile Mısır Hükümeti arasında bu iki ülke beyninde ve daha ötesinde tarifeli hava servisleri tesisi hakkındaki Anlaşmanın onanmasına dair Kanun

(Resmî Gazete ile ilânı : 2 . IV . 1951 - Sayı : 7774)

No.
5756

Kabul tarihi
26 . III . 1951

BİRİNCİ MADDE — Türkiye Cumhuriyeti ile Mısır Kırالیyet Hükümetleri arasında 12 Nisan 1950 tarihinde akit ve imza edilmiş olan « Türkiye Hükümeti ile Mısır Hükümeti arasında bu iki ülke beyninde ve daha ötesinde tarifeli hava servisleri tesisi hakkındaki Anlaşma » ile Ekionanmıştır.

İKİNCİ MADDE — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

ÜÇÜNCÜ MADDE — Bu kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

28 Mart 1951

TÜRKİYE HÜKÜMETİ İLE MİSİR HÜKÜMETİ ARASINDA BU İKİ ÜLKE BEYNİNDE VE DAHA ÖTESİNDE TARİFELİ HAVA SERVİSLERİ TESİSİ HAKKINDAKİ ANLAŞMA

7 Aralık 1944 de Şikago'da imzaya açılan Milletlerarası Sivil Havacılık Sözleşmesine (ki bundan sonra « Sözleşme » diye anılacaktır) katılmış olan Türkiye Hükümeti ile Mısır Hükümeti, (ki bundan sonra « Sözleşen Taraflar » diye anılacaklardır).

Emniyetli ve intizamlı surette milletlerarası hava servisleri teşkilini ve bu sahada milletlerarası işbirliğinin inkişafını mümkün olduğu kadar tesri etmeyi, aynı zamanda milletlerarasında dostane anlayış ve iyi niyeti teshile vesile teşkil eden milletlerarası hava yolculuğunun salim ekonomik prensipler dairesinde mümkün olan en ucuz ücretlerle yapılmasını ve her iki memleketin müşterek hayrı için bu çeşit ulaştırmalarda bilvasıta menfaatlar teminini;

Ve memleketleri arasında ve daha ötelelere ticari tarifeli hava servisleri tesisi maksadı ile bir Anlaşma akdini arzu ettiklerinden;

Bu maksatla aşağıda imzaları bulunan murahhasları tâyin etmişler ve bunlar, mensup oldukları hükümetler tarafından bu hususta yetkilendirilmiş bulduklarından aşağıdaki anlaşmalara varmışlardır :

Madde — 1.

1. Her Sözleşen Taraf diğer Sözleşen Tarafa işbu Anlaşmanın Ekinde tasrih edilmiş bulunan yollar üzerinde (bundan böyle « tasrih edilmiş hava yolları » diye anılacaktır) hava servisleri (bundan böyle « tasrih edilmiş hava servisleri » diye anılacaktır) işletmek hakkını verir.

2. Tasrih edilmiş her hangi bir servise, işbu Anlaşmanın hükümleri mahfuz kalmak şartıyla, kâmilen veya kısmen derhal veya daha sonraki bir tarihte başlanılabilmesi, kendisine bu naklar bahşedilen Sözleşen Tarafın ihtiyarına bağlıdır.

Madde — 2.

1. Her Sözleşen Taraf öteki Sözleşen Tarafa, işbu Anlaşmanın hükümleri dairesinde, tasrih

edilmiş hava servislerini işletmek maksadıyla bir veya daha fazla hava hatları tâyin ettiğini yazı ile bildirecektir.

2. Tâyin keyfiyetini tebelluğ eden öteki Sözleşen Taraf, işbu maddenin 3 nci fıkrasıyla Anlaşmanın 3 nci maddesi hükümlerine tevfikân, tâyin edilmiş bulunan hava hatlarına gecikmesizin gereken müsaadeyi verecektir.

3. Bir Sözleşen Tarafın havacılık makamları öteki Sözleşen Tarafça tâyin edilmiş bulunan bir hava işletmesine işletme müsaadesi vermeden önce o hava işletmesinden, tarifeli hava servisleri işletilirken normal şekilde tatbik edilen kanunlar, nizamlar ve talimatlardaki şartları ifaya ehil olduğuna dair kendisinin tatmin edilmesini isteyebilir, şu kadar ki, bu kanunlar, nizamlar ve talimatlar Sözleşmenin veya işbu Anlaşmanın hükümlerine aykırı olmaya.

4. İşbu maddenin (1) nci ve (2) nci fıkralarının hükümleri yerine getirilir getirilmez bu suretle tâyin edilmiş ve yetkilendirilmiş olan bir hava işletmesi, tasrih edilen hava servislerini her zaman icraya başlayabilir.

Madde — 3.

1. Sözleşen Taraflardan her biri bir hava işletmesinin esas mülkiyetinin ve fiilî kontrolünün o hava işletmesini tâyin eden Sözleşen Tarafın veya uyruklularının elinde bulunduğuna kanaat getirmeyecek olursa hava işletmesinin tâyinini reddetmek ve işbu Anlaşmanın 5 nci maddesinde hava işletmesine verileceği tasrih edilmiş bulunan hakları vermektan imtina etmek veya bunları geri almak veya bu hakların kullanılması hususunda zaruri göreceği şartları kabul ettirmek hakkını haiz olacaktır.

2. Sözleşen Taraflardan her biri, Taraflara mensup bir hava işletmesinin, Sözleşen Taraflardan birinin kanunlarına, nizamlarına ve talimatlarına riayet etmemesi hallerinde bu hava işletmesini işbu Anlaşmanın (5) nci maddesinde tasrih edilen hakları kullanmaktan mahrum kılmak veya bu hakların kullanılması hususunda zaruri göreceği şartları kabule dâvet etmek hakkını haiz olacak veyahut aksi halde işbu Anlaşmada izah edilen şartlar dairesinde hareket edecektir.

Maamafih, öteki Sözleşen Tarafa bu tarzda hareket edileceği niyetinde bulunulduğu haber verilmeden ve her iki Tarafın havacılık makamları haberin verildiği tarihten itibaren 28 gün zarfında müteakib bir Anlaşmaya varamadıkları takdirde böyle tek taraflı bir hareket, daha evvelden yapılmıyacaktır.

Madde — 4.

1. Sözleşen Taraflardan birine ait olup milletlerarası hava seyrişefesinde işliyen uçakların bilhassa :

a) Kendi ülkesine giriş ve çıkışı ile veya bu uçakların kendi ülkesinde iken işletilmesi ve seyrişeferi ile ilgili kanunlar, nizamlar ve talimatlar diğer Sözleşen Tarafın tâyin edilmiş hava işletmeleri uçaklarına da tatbik edilecektir.

b) Sözleşen Taraflardan birinin ülkesinde uçak yolcusu, mürettebatı veya hamulesinin giriş ve çıkışı ile ilgili (Giriş müsaadesi, çıkış müsaadesi, göç, pasaport, gümrük, karantina ve döviz talimatnamesi gibi hususata mütaallik) kanunlar, nizamnameler ve talimatnameler diğer Sözleşen Tarafın tâyin edilmiş hava işletmelerine ait uçakların yolcularına, mürettebatına veya hamulesine de ilk Tarafın ülkesinde bulunduğu zaman, tatbik edilecektir.

2. a) Sözleşen Taraflardan biri kendi ülkesindeki bâzı bölgeleri tahdit ettiği ve bunun mahiyetinden ve aynı zamanda yapılacak herhangi muahher değişikliklerden öteki Tarafı haberdar ettiği takdirde; son Sözleşen Tarafça tasrih edilmiş olan hava servislerinin işletilmesi yetkili askerî makamların tasvibine bağı olacaktır.

b) Sözleşen Taraflardan her biri diğer Sözleşen Tarafça tasrih edilmiş hava servislerinin kendi ülkesine giriş ve ülkesinden çıkış noktaları ile bu ülkede takip edeceği yolları tâyin edecektir.

Madde — 5.

1. Tasrih edilmiş hava servislerinin işletilmesinde, her Sözleşen Taraf, öteki Tarafın tâyin edilmiş hava işletmelerine, (6) neî ve (7) neî maddelerin hükümleri mahfuz kalmak şartıyla, Sözleşen Taraflardan birinin ülkesinden Sözleşen Öteki Tarafın ülkesine veya üçüncü bir memleket ülkesine Milletlerarası yoleu, yük ve posta taşımak hakkını verir.

2. Bu maddenin (1) neî fıkrası, bir Sözleşen Tarafın hava işletmelerine ücret veya ivaz mukabilinde öteki Sözleşen Tarafın ülkesindeki bir noktadan diğer bir noktası için, menşei veya nihai hedefi ne olursa olsun, yoleu, yük veya posta almak hakkını vermez.

Madde — 6.

1. İki ülke arasında tasrih edilmiş hava yollarında işlemek hususunda Sözleşen Taraflardan her birinin muayyen hava işletmelerine müsait ve müsavi imkânlar verilecektir.

2. Sözleşen Taraflarca tâyin edilmiş hava işletmelerinin işletecekleri hava servisleri, mâkul yük haddini, o işletmeyi tâyin eden ülke ile yoleu, yük ve postanın nihai hedefi olan memleketler arasında istiap hacmını günlük ve mâkul şekilde tahmin edilmiş nakil ihtiyaçlarına uygun olarak ayarlamayı başlıca hedef ittihaz edeceklerdir.

3. Sözleşen Taraflara ait muayyen hava servislerinin işletilmesinde Sözleşen Tarafların tâyin edilmiş olan hava işletmelerince tertiplenmiş müşterek istiap hacmı halkın hava ulaştırması ihtiyacı ile mâkul bir nispet dairesinde idame edilecektir.

Madde — 7.

Muayyen hava servislerinin işletilmesinde her iki Sözleşen Tarafca tâyin edilmiş bulunan hava işletmelerine verilen haklar, aynı yolun hepsinde veya bir kısmında işliyen Öteki Tarafın her hangi bir hava işletmesinin aleyhine veya zararına kullanılmıyacaktır.

Madde — 8.

Öteki Tarafın tâyin edilmiş hava işletmeleri tarafından veya Sözleşen Taraflardan birinin ülkesine idhal edilen veya uçağa yükletilen, ve ilk Sözleşen Tarafın ülkesindeki son hava meydanından hareket esnasında uçakta bulunan akaryakıt ve makina yağları, diğer hususatta birinci Sözleşen Tarafın gümrük nizamlarına uyulmak şartıyla, birinci Sözleşen Tarafın ülkesinde gümrük resimlerinden, muayene ücretlerinden ve benzer harçlardan muaf olacaktır.

Bu muamele, Sözleşmenin 24 neî maddesiyle bahşedilen haklara bir ilâve teşkil edecektir.

Madde — 9.

Her Sözleşen Taraf, tâyin ettiği hava işletmelerini Öteki Sözleşen Tarafın havacılık makamlarına, mümkün olduğu kadar evvelden, tasrih edilmiş hava servislerinin işletilmesi hususunda vakti hareket cetvellerini, ücret tarifelerini ve bunlara mütaallik benzer malûmatın ve bu gibi vakti hareket cetvellerinde, ücret tarifelerinde ve malûmatta yapılacak tadilâtın birer örneğini vermeye mukelleftir.

Madde — 10.

Bir memlekette alınıp ileri memleketlere götürülecek yoleu ve eşyanın ulaştırmasında anlaşan Taraflardan birince tâyin edilmiş hava işletmesi tarafından tasrih olunan hava yolunun muhtelif kısımlarında, aktarma noktaları Sözleşen Taraflardan Ötekinin ülkesinde olmak üzere, ekonomi maksadıyla muhtelif istiap hacimli uçaklar kullanıldığı takdirde, uçakların bu şekilde değiştirilmesi işbu Anlaşmanın hava servislerine ve yoleu ve yük taşınmasına mütaallik istiap hacmı hükümlerine aykırı olmayacaktır. Bu gibi hallerde ikinci uçağa birinci uçakla irtibat temini vazifesi verilecek ve o da

ikinci uçağın muvasalâtını bekliyecektir, fevkalâde haller müstesnadır.

Her iki Sözleşen Tarafın ülkesinde yapılacak olan işbu uçak değiştirmesi, munhasıran Öteki Sözleşen Tarafın daha ilerisine götürülecek olan yolcu, yük ve posta için ve uçağın o ülkede en son uğrıyacağı hava meydanında yapılacaktır.

Madde — 11.

1. Ücretler, ekonomik işletme masrafları, mâkul kazanç, servisin karakteristik farkları (sürat standartları ve rahatlık da dâhil olduğu halde) gibi bilûmum ilgili âmiller göz önünde tutulmak suretiyle mâkul bir hadde tesbit edileceği gibi öteki programlı hava servisi işletmeleri de malûm yolda veya bu yolun bir kısmında ücretleri aynı şekilde tesbit edecektir.

2. İki Sözleşen Tarafın ülkeleri ile veya üçüncü bir memleketin ülkesi ile Sözleşen Taraflardan birinin ülkesi arasındaki tasrih edilmiş hava yo'larının her hangi birinde yolcu, yük ve posta nakliyatında işbu Anlaşmaya tevfikân tâyin olunan hava işletmelerinin her hangi biri tarafından alınacak ücretler aşağıdaki fıkralardan birine göre tesbit edilecektir :

a) İşbu Anlaşma gereğince tâyin edilmiş olan hava işletmelerinin üyesi buldukları milletlerarası bir hava teşkilâtı tarafından kabul edilen ücret kararlarına göre; veya

b) Bu hava işletmeleri aynı havacılık teşkilâtına üye bulunmuyorlarsa veya yukardaki 2 nci fıkranın (a) bendinde zikredilen karar alınmış değilse ücretler, kabul edilmiş servisleri işletmeğe her iki tarafca mezu kılınmış olan hava işletmeleri tarafından kararlaştırılır. Şayet Sözleşen Taraflardan biri tasrih edilmiş yollardan her hangi biri için bir hava işletmesi tâyin etmemiş ve o yol için ücretler, yukardaki 2 (a) fıkrasına tevfikân tesbit olunmamış ise, diğer Sözleşen Tarafca o yol üzerinde işlemek üzere tâyin edilmiş olan hava işletmeleri tarafından tesbit olunur.

3. Bu suretle tesbit edilen ücretler iki Sözleşen Tarafın havacılık makamlarının tasvibine sunulur ve adı geçen havacılık makamlarına vusulünden itibaren, iki taraftan birinin havacılık makamınca bunun kabule şayan olmadığı hakkında bir ihtarda bulunulmadığı takdirde, otuz gün sonra muteber olur.

4. Ücretler, yukardaki 2 nci fıkraya göre tesbit edilemediği veya tesbit edilen ücretler Sözleşen Taraflardan birinin havacılık makamınca kabul olunmadığı hallerde bizzat Sözleşen Taraflar bir anlaşmaya varmaya çalışacaklar ve böyle bir anlaşmayı müessir kılmak için gereken bütün tedbirlere başvuracaklardır. Sözleşen Taraflar şayet bir anlaşmaya varamazlarsa anlaşmazlık hakkında (16) nci madde hükümlerine göre hareket olunacaktır. Anlaşmazlığın anlaşma yolu ile veya 16 nci madde hükümlerine göre halline kadar evvelce tekarrür etmiş ücretler veya, şayet böyle bir ücret tekarrür etmemiş ise, ilgili her iki hava işletmesi tarafından mâkul ücretler alınacaktır.

Madde — 12.

İşbu Anlaşma, Sözleşme ile kurulan Milletlerarası Sivil Havacılık Teşkilâtı Konseyine tescil ettirilecektir.

Madde — 13.

Her iki Sözleşen Tarafın havacılık makamları, sıkı iş birliği havası içinde, işbu Anlaşmadaki hükümlerin yerine getirilmesi ve prensiplere riayet edilmesi hususunu temin maksadiyle, her iki makamdan her hangi birinin talebi üzerine, muntazaman birbirleriyle danışmalarda bulunacak ve bu maksada hâdim malûmatı birbirlerine vereceklerdir.

Madde — 14.

Şayet, milletlerarası programlı hava işletmelerinin ulaştırma haklarına dair her iki Sözleşen Tarafı ilgilendiren genel mahiyette çok taraflı bir Sözleşme tatbik mevkiine girecek olursa işbu Anlaşma, böyle bir Sözleşmenin hükümlerine uygun olarak, tâdil edilecektir.

Madde — 15.

Sözleşen Taraflardan biri işbu Anlaşma Ekindeki şartların tadilini arzu ettiği takdirde iki Sözleşen Tarafın havacılık makamları arasında danışma yapılmasını isteyebilir. Bu takdirde işbu danışmalar, talep tarihinden itibaren on gün (60) günlük bir süre içinde yapılacaktır. Yukarıda anılan makamlar arasında kararlaştırılan tadiller, diplomatik nota teatisi suretiyle tasvip edildikten sonra yürürlüğe girecektir.

Madde — 16.

İşbu Anlaşmanın (17) nci maddesine halel gelmemek üzere,

1. Sözleşen Taraflar arasında işbu Anlaşmanın yorumlanmasına veya uygulanmasına müte-dair her hangi bir anlaşmazlık çıkarsa Sözleşen Taraflar, ilk tedbir olarak, anlaşmazlığı müzakere ile aralarında halle çalışacaklardır.

2. Şayet Sözleşen Taraflar (90) gün zarfında anlaşmazlığı müzakere ile halledemezlerse,

a) Anlaşmazlığı aralarında tâyin edecekleri bir hakem mahkemesinin veya diğer bir şahsın veya teşekkülün kararına sunacaklardır; veya,

b) Şayet anlaşamazlarsa veya, şayet, anlaşmazlığın halli için bir hakem mahkemesine müracaatı kararlaştırmış iken bunun tesekkül tarzı hakkında (30) gün içinde anlaşmaya varamazlarsa Sözleşen Taraflardan her biri anlaşmazlığı Milletlerarası Sivil Havacılık Teşkilâtı Konseyinin kararına sunabilecektir.

3. Sözleşen Taraflar, işbu maddenin (2) nci fıkrasına tevfikan verilecek her hangi bir kararı kabul edeceklerini deruhde ederler

4. Eğer Sözleşen Taraflardan biri veya her iki Sözleşen Tarafın tâyin edilmiş bir hava işletmesi işbu maddenin (2) nci fıkrasına tevfikan verilmiş bir kararı icrada kusur edecek ve etmekte devam ediyecek olursa öteki Sözleşen Taraf kusur eden Tarafa veya o Sözleşen Tarafın tâyin edilmiş hava işletmesine, işbu Anlaşmaya istinaden verilmiş olan her hangi bir hakkı tahdide, vermemeye veya geri almaya hak kazanır.

Madde — 17.

Sözleşen taraflardan biri işbu Anlaşmaya son vermeyi arzu ettiği takdirde, öteki Tarafa her zaman bunu ihbar edebilecektir. Böyle bir ihbar aynı zamanda Milletlerarası Sivil Havacılık Teşkilâtı Konseyine de bildirilecektir. Böyle bir ihbar yapıldığı takdirde, işbu Anlaşma ihbarın öteki Sözleşen Tarafa alınması tarihinden (12) ay sonra hitama erecektir. Meğer ki, ihbar mutabık kalınarak bu müddet geçmeden geri alınmış olsun. Öteki Sözleşen Tarafa ihbarın alındığı bildirilmemiş olduğu hallerde ihbarın alındığı Milletlerarası Sivil Havacılık Teşkilâtı Konseyi tarafından bildirildikten (14) gün sonra buna öteki Sözleşen Tarafa alınmış nazariyle bakılacaktır.

Madde — 18.

1. İşbu Anlaşmada sözü geçen «havacılık makamları» tâbiriyle Türkiye Hükümetince şimdilik Ulaştırma Bakanlığı ve işbu Bakanlığın haiz olduğu salâhiyetleri kullanmaya mezun her hangi bir şahıs veya makam kastedilecektir. Mısır Hükümetince de, şimdilik Sivil Havacılık Umum Müdürü ve işbu Umum Müdürün haiz olduğu salâhiyetleri kullanmaya mezun herhangi bir şahıs veya makam kastedilecektir.

2. «Tâyin edilmiş hava işletmeleri» tâbiri ile Sözleşen Taraflardan birinin havacılık makamlarınca öteki Taraf havacılık makamlarına muayyen hava servislerini işletmek üzere kendisi tarafından mezun kılındığı yazı ile bildirilecek olan hava ulaştırmaları teşebbüsleri kastedilecektir.

3. İşbu Anlaşmanın eki, Anlaşmanın bir parçası gibi telâkki edilecek ve Anlaşmaya yapılacak bütün atıflar eke de şâmil olacaktır. Meğer ki, aksi sarahaten zikredilmiş ola.

İşbu Anlaşma, teşriî muamelelerin ifa edilmiş olduğu her iki Sözleşen Tarafın birbirine haber vermesini mütaakıp yürürlüğe girecektir

Yukardakileri tasdiklan, aşağıda imzaları bulunan ve Hükümetleri tarafından bu hususta usulu da iresinde yetkilendirilmiş olan murahhaslar, işbu Anlaşmayı imza ederek mühürlemişlerdir

12 Nisan 1950 tarihinde Ankara'da Türkçe ve Arapça olarak ve her iki lisandaki metin aynı derecede muteber olmak üzere tanzim kılınmıştır

Türkiye Cumhuriyeti
Hükümeti adına

Mısır Hükümeti
adına

Ek

A

1. Türkiye Hükümetince tâyin olunan hava işletmeleri tasrih edilen yolların her biri üzerinde her iki istikamette hava servisleri işletmek ve Mısır'da, aşağıdaki fıkrada tasrih edilen noktalarda, yolcu, yük ve posta için yere inmek hakkını haiz olacaktır

- Türkiye'de noktalar, Lefkoşe, Berut ve / yahut Şam;
- Türkiye'de noktalar, Halep, Şam ve / yahut Berut, Kahire.

2. Mısır Hükümetince tâyin olunan hava işletmeleri tasrih edilen yolların her biri üzerinde her iki istikamette hava servisleri işletmek ve Türkiye'de aşağıdaki fıkrada tasrih edilen noktalarda, yolcu, yük ve posta için yere inmek hakkını haiz olacaktır .

- Türkiye'de nihayet bulan yollar :
 - Mısır'da noktalar, Halep, İstanbul;
 - Mısır'da noktalar, Lefkoşe ve / yahut Ankara, İstanbul;
 - Mısır'da noktalar, Rodos ve / yahut Atina, İstanbul.

b) Türkiye'den geçen yollar :

1. Mısır'da noktalar, Lefkoşe yahut Halep, ve / yahut Ankara, İstanbul, Atina ve / yahut Rodos, Mısır'da noktalar.

2. Mısır'da noktalar, Rodos ve / yahut Atina, İstanbul, ve / yahut Ankara, Lefkoşe yahut Halep, Mısır'da noktalar.

B

Sözleşen Taraflardan birinin tâyin edilmiş hava işletmeleri diğer Sözleşen Taraf ülkesindeki kendi bürolarında kendi memurları tarafından kendi nakliyat işlerini bizzat yapmıyacak olursa bu sonuncu, onlardan bu işlerin gördürülmesini onların havacılık makamları tarafından tasvip edilmiş ve onların tabiiyetini haiz bir teşekküle havalesini isteyebilir.

Cumhurbaşkanlığına yazılan tezkerenin tarih ve numarası : 26 . III . 1951 ve 1/69

Bu kanunun ilânının Başbakanlığa bildirildiğine dair Cumhurbaşkanlığından gelen tezkerenin tarih ve numarası : 28 . III . 1951 ve 4/212

Bu kanunun görüşmelerini gösteren tutanakların cilt ve sayfa numaraları :

2	2
5	1200
6	12:13,32,38:41

[Birleşim : 55,56 — 97 sıra sayılı Basmayazı 55 nci Birleşim Tutanağına bağlıdır.]